

**ЗДРАВСТВЕНО,
ПЕНЗИЈСКО И
ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ**

*HEALTH, PENSION AND
DISABILITY INSURANCE*

29 Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање

Health, pension and disability insurance

Методолошка објашњења
Methodological explanations 549

ТАБЕЛЕ *TABLES*

29.1. Здравствено осигурање <i>Health insurance</i>	551
29.2. Расходи здравственог осигурања <i>Health insurance expenditures</i>	551
29.3. Пензијско и инвалидско осигурање <i>Pension and disability insurance</i>	552
29.4. Расходи пензијског и инвалидског осигурања <i>Pension and disability insurance expenditures</i>	553
29.5. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2023. <i>Pension right beneficiaries by sex – state as on 31 December 2023</i>	553
29.6. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2023. <i>New users and users whose right to pension was terminated during 2023</i>	553

ГРАФИКОНИ *GRAPHS*

Г-29.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама <i>Structure and the annual average of number of health insurance beneficiaries, by category</i>	554
Г-29.2. Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама <i>Structure and the annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category</i>	554
Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања <i>Expenditures of health insurance and pension and disability insurance</i>	554
Г-29.4. Просјечна пензија <i>Average pension</i>	554

Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Structure and annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о здравственом осигурању преузети су од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Подаци о броју осигураних лица за период 2001–2023. година исказани су из Саопштења о укупним издацима за здравствено осигурање Фонда здравственог осигурања Републике Српске, усвојеном од стране Управног одбора Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Права из обавезног здравственог осигурања остварују се на основу Закона о здравственом осигурању путем Фонда здравственог осигурања.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања су потпуни подаци засновани на прописаним евиденцијама Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Дефиниције

Осигурана лица представљају осигураници, чланови породица осигураника и друга лица којима се обезбјеђује здравствено осигурање.

Активне осигуранике представљају сва запослена лица и остала лица за које обавезник доприноси за обавезно здравствено осигурање има обавезу уплате доприноса према важећим прописима о здравственом осигурању.

Остале осигуранике представљају незапослена лица, лица којима се обезбјеђује здравствена заштита по конвенцијама на терет иностраних носилаца здравственог осигурања и остале категорије лица која су осигурана на здравствено осигурање или здравствену заштиту, осим корисника права на пензију и чланова њихових породица.

Чланови породице осигураника су чланови уже породице, као и чланови шире породице које осигураник издржава.

Привремена неспособност за рад осигураника представља случајеве и дане неспособности за рад због болести или повреде, медицинског испитивања, њега члана породице, изолације и давања ткива, за које осигуранику припада накнада плате према прописима о здравственом осигурању.

Трошкови здравствене заштите обухватају примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту, лијекове на рецепт, медицинска и друга средства и превоз у болницу.

Остали облици здравствене заштите обухватају трошкове ино осигурања – конвенције, лијечење у страним државама по одлуци Фонда здравственог осигурања Републике Српске, средства резерви, курсне разлике и слично.

Methodological explanations

HEALTH INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on health insurance were taken over from the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Data on the number of the insured persons for the period 2001–2023 are taken over from the Release on total expenses for health insurance of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, adopted by the Management Board of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Rights from compulsory health insurance are realised in accordance with the Law on Health Insurance, through the Health Insurance Fund.

Coverage and comparability of data

Data on the insured and data on using the right from health insurance are complete data based on the regulated records of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Definitions

The insured are insured persons, their family members, and other persons who are provided with health insurance.

The term active insured persons refers to all employed persons and other persons for whom persons under obligation of compulsory health insurance are obliged to pay contributions, by the current health insurance regulations.

Other insured persons are unemployed persons, persons entitled to health care by conventions debiting foreign health insurance holders, and other categories of persons who are insured to health insurance or health care, except beneficiaries of pension rights and their family members.

Family members of an insured person are members of conjugal family, as well as members of extended family who are supported by the insured person.

Temporary incapability for work of an insured person covers cases and days when this person is incapable for work due to sickness or injury, medical examination, a family member nursing, isolation or tissue donation, for which the insured has the right to salary refund by health insurance regulations.

Health care expenditures cover primary, secondary and tertiary health care, prescribed medicines, medical and other devices, as well as transport to hospital.

Other forms of health care include expenditures of international insurance – conventions, medical treatment in foreign countries according to the decision of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, reserve funds, exchange differences, etc.

Трошкови спровођења здравственог осигурања чине бруто плате и накнаде, порези и доприноси на остала лична примања и трошкови материјала и услуга стручне службе Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали расходи чине камате, гаранције, трошкови љекарских комисија, набавка основних средстава, банкарске услуге и слично.

ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пензијском и инвалидском осигурању преузети су од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о корисницима права на пензију су потпуни подаци и заснивају се на прописаним евиденцијама Фонда пензијског и инвалидског осигурања.

Дефиниције

Корисником права на пензију сматра се лице које је то право остварило на основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању и то:

- 1) за случај старости – **старосна пензија**;
- 2) за случај инвалидности – **инвалидска пензија**, преквалификација или доквалификација и распоређивање, односно запослење на другом одговарајућем послу, као и право на новчану накнаду по основу коришћења права на преквалификацију, доквалификацију или распоређивања, односно запошљавања на другом одговарајућем послу или по основу чекања на распоређивање, односно запослење на другом радном мјесту;
- 3) за случај смрти осигураника, односно корисника личне пензије – **породична пензија**.

Просјечна пензија израчунава се тако што се укупно исплаћена средства за пензију дијеле са бројем пензионера на које се та исплата односи.

Просјечан број година коришћења права на личну пензију се израчунава тако што се збир година сваког корисника личне пензије (старосне и инвалидске), од момента стицања права до момента престанка права, подијели са укупним бројем корисника личне пензије којима је право коришћења личне пензије престало.

Expenditures for implementation of health insurance consist of gross salaries and refunds, taxes and contributions on other personal income, and material consumption and services provided by expert services of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Other expenditures cover interest rates, guarantees, expenditure of medical committees, purchase of fixed assets, bank services, etc.

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on pension and disability insurance were taken over from the Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska.

Coverage and comparability of data

Data on beneficiaries of pension rights are complete data, and these are based on the regulated records of the Pension and Disability Insurance Fund.

Definitions

Pension right beneficiary is a person who realised this right according to the Law on Pension and Disability Insurance, as:

- 1) *in cases of old age – old-age pension;*
- 2) *in cases of disability – disability pension, retraining or completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, as well as the right to money compensation by use of right to retraining, completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, or by waiting for deployment, that is, employment at another workplace;*
- 3) *in case of an insured person of personal pension beneficiary's death – survivors' pension.*

Average pension is calculated so that the total paid out funds for pensions are divided by the number of pensioners this payment refers to.

Average number of years of use of the right to personal pension is calculated by dividing the sum of years of each personal pension user (old-age and disability pension), from the moment when the right is acquired until the moment when the right is terminated, by the total number of users of personal pension, whose right to use personal pension was terminated.

29.1. Здравствено осигурање
 Health insurance

	Осигурана лица (просјек) Insured persons (average)					Коришћење права у току године Utilization of rights during the year		
	укупно total	активни осигураници active insured persons	уживаоци осигурања из ПИО beneficiaries of insurance from PDI	лица ван радног односа unemployed persons	чланови породице носиоца осигурања family members of an insured person	привремена неспособност за рад temporary incapability for work		број издатих рецепата number of issued perscriptions
						број дана number of days	број случајева number of cases	
2001	1 117 012	201 982	158 997	163 740	592 293
2002	1 115 509	278 367	157 862	141 878	537 402	1 663 789
2003	1 171 064	283 537	161 120	160 553	565 854	2 550 879
2004	773 920	176 081	166 550	145 961	285 328	2 641 600
2005	804 885	180 204	175 364	146 809	302 508	175 890	((2 186))	2 965 389
2006	810 007	182 508	190 534	132 814	304 151	203 454	((2 575))	3 165 810
2007	943 375	205 669	204 088	191 746	341 872	279 746	((3 385))	3 856 078
2008	963 552	198 675	213 392	187 864	363 621	495 505	13 095	4 676 662
2009	1 025 518	251 831	217 372	172 782	383 533	599 156	19 149	5 185 817
2010	949 369	242 095	197 000	148 110	362 164	594 879	18 632	5 902 575
2011	932 877	219 316	202 051	151 171	360 339	559 761	15 253	6 303 610
2012	928 561	211 814	204 577	158 992	353 178	578 208	15 728	6 690 369
2013	910 958	202 413	205 663	167 130	335 752	473 978	9 467	6 636 527
2014	909 813	192 059	206 867	171 096	339 791	440 186	8 722	6 128 173
2015	910 055	191 583	214 574	176 631	327 267	528 964	10 187	6 573 847
2016	917 357	195 471	211 044	183 318	327 524	531 360	10 306	6 882 844
2017	913 275	229 442	213 809	166 209	303 815	564 691	10 712	6 908 239
2018	910 484	236 537	216 340	163 249	294 358	616 323	11 681	6 600 335
2019	907 770	244 993	218 838	158 532	285 407	707 084	13 898	6 288 653
2020	909 356	280 150	219 654	164 972	244 580	717 808	14 203	5 781 888
2021	857 133	261 313	239 267	148 629	207 924	702 536	15 343	5 740 406
2022	900 460	290 916	219 486	166 726	223 335	611 642	13 742	5 583 490
2023	930 167	299 468	222 071	181 614	227 014	949 145	19 624	5 638 828

 Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.2. Расходи здравственог осигурања
 Health insurance expenditures

	хиљ. КМ / thous. KM									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	694 794	732 376	766 674	788 876	797 863	820 068	884 943	945 842	1 035 198	1 158 856
Примарна здравствена заштита / Primary health care	187 419	193 106	239 605	228 325	235 886	234 456	214 367	234 016	272 848	279 054
Секундарна и терцијарна здравствена заштита / Secondary and tertiary health care	318 342	321 909	325 337	341 046	360 851	362 575	404 191	451 840	491 288	568 123
Лијекови на рецепт / Prescribed medicines	88 652	97 119	108 519	109 517	106 089	124 510	130 098	137 520	151 715	173 198
Медицинска и друга средства / Medical and other devices	7 367	8 349	8 393	8 082	7 845	8 413	7 522	8 539	9 235	9 665
Превоз у болницу / Transport to hospital	2 864	2 908	2 718	2 965	3 829	3 660	3 319	3 746	4 135	4 134
Остали облици здравствене заштите / Other forms of health care	2 271	4 226	4 707	4 567	4 481	5 273	5 020	7 904	7 885	8 958
Средства за побољшање услова рада у здравству, спровођење реформе акредитације / Means for improving work conditions in health care, implementation of the accreditation reform	6 825	8 130	2 790	2 640	440	550	500	0	0	0
Накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад / Compensation of salary during temporary incapability for work	9 707	11 430	11 408	12 203	13 342	16 295	17 547	18 424	17 383	33 218
Трошкови спровођења здравственог осигурања / Expenditures for implementation of health insurance	16 936	19 486	22 472	27 941	27 549	25 909	28 488	28 102	31 890	37 730
Остали расходи / Other expenditures	54 412	65 712	40 725	51 592	37 550	38 426	73 891	55 750	48 818	44 777

 Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.3. Пензијско и инвалидско осигурање
Pension and disability insurance

	Корисници права на пензију – стање 31. децембар <i>Pension right beneficiaries – state as on 31 December</i>				Корисници права на пензију – годишњи просјек <i>Pension right beneficiaries – annual average</i>			
	укупно <i>total</i>	старосне пензије <i>old-age pensions</i>	инвалидске пензије <i>disability pensions</i>	породичне пензије <i>survivors' pensions</i>	укупно <i>total</i>	старосне пензије <i>old-age pensions</i>	инвалидске пензије <i>disability pensions</i>	породичне пензије <i>survivors' pensions</i>
2001	183 945	84 064	37 009	62 872	179 640	82 562	36 150	60 927
2002	182 818	83 144	35 899	63 775	181 961	82 758	35 752	63 452
2003	183 885	83 510	34 508	65 867	183 101	83 170	34 364	65 568
2004	188 748	85 085	34 837	70 875	186 053	83 875	34 341	67 837
2005	191 807	86 125	34 807	70 875	189 523	85 106	34 397	70 021
2006	197 595	89 473	35 869	72 253	194 508	88 082	35 312	71 115
2007	202 564	92 319	36 856	73 389	198 926	90 228	36 166	72 532
2008	209 321	97 222	38 532	73 567	204 905	94 403	37 458	73 044
2009	219 276	103 721	40 479	75 076	213 575	99 941	39 486	74 148
2010	226 285	109 494	40 947	75 844	222 885	106 608	40 796	75 841
2011	232 756	114 982	41 407	76 367	229 486	112 129	41 175	76 182
2012	238 201	120 567	41 440	76 194	234 252	116 952	41 251	76 049
2013	244 331	126 375	41 315	76 641	240 732	123 159	41 303	76 270
2014	248 944	131 328	40 781	76 835	246 325	128 638	40 982	76 705
2015	251 909	135 443	40 030	76 436	248 384	132 212	40 044	76 128
2016	257 319	141 427	39 378	76 514	253 714	137 930	39 524	76 260
2017	260 298	145 374	38 761	76 163	257 018	142 315	38 825	75 878
2018	263 684	149 900	38 301	75 483	260 432	146 790	38 272	75 370
2019	267 223	154 548	37 900	74 775	264 003	151 339	37 884	74 780
2020	270 781	159 786	37 232	73 763	268 628	156 981	37 504	74 143
2021	272 376	163 423	35 831	73 122	270 711	161 011	36 339	73 361
2022	276 309	168 664	35 252	72 393	273 024	165 265	35 273	72 486
2023	282 500	175 616	35 064	71 820	279 270	172 171	35 086	72 013

(наставка/continued)

	Просјечан број година коришћења права на личну пензију <i>Average number of years of utilizing the right to personal pension</i>		Просјечна пензија, КМ <i>Average pension, KM</i>			
	мушки <i>male</i>	женски <i>female</i>	укупно <i>total</i>	старосне пензије <i>old-age pensions</i>	инвалидске пензије <i>disability pensions</i>	породичне пензије <i>survivors' pensions</i>
2001	14,11	9,37	104,94	114,62	98,61	84,12
2002	15,67	16,82	120,21	142,83	121,98	106,48
2003	16,17	18,26	133,23	159,71	128,10	119,97
2004	16,41	17,85	162,87	189,84	149,23	136,23
2005	16,29	19,07	185,39	217,85	170,82	152,93
2006	16,54	19,24	209,83	246,38	196,23	171,44
2007	16,72	19,14	229,93	266,61	217,56	190,46
2008	16,62	19,19	297,10	337,81	285,80	247,69
2009	17,06	19,46	319,88	362,67	313,58	265,69
2010	16,57	20,16	303,31	345,19	288,52	252,15
2011	16,77	19,71	300,04	338,24	287,09	250,91
2012	16,57	19,93	288,39	324,03	269,08	244,04
2013	16,82	19,79	291,39	324,51	272,11	248,35
2014	17,57	20,11	302,87	335,26	283,41	258,96
2015	17,53	19,91	311,26	343,24	290,95	266,40
2016	16,81	19,61	308,67	338,59	288,96	264,76
2017	16,84	20,06	308,56	336,68	289,74	265,45
2018	17,15	20,43	322,80	350,67	303,65	278,24
2019	16,95	19,30	335,81	363,44	316,24	289,83
2020	16,73	18,36	348,08	375,32	328,15	300,48
2021	16,65	18,96	359,79	386,98	339,27	310,28
2022	17,12	19,55	403,61	433,32	380,92	346,91
2023	16,38	19,03	469,90	503,04	444,27	403,17

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.4. Расходи пензијског и инвалидског осигурања
Pension and disability insurance expenditures

хиљ. КМ / thous. KM

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / TOTAL	969 954	1 008 892	1 010 780	1 021 758	1 069 546	1 122 112	1 177 793	1 226 621	1 384 247	1 641 148
Пензије и трошкови сахране пензионера / Pensions and expenses of pensioners' burials	934 336	970 379	980 359	991 948	1 037 473	1 090 348	1 145 670	1 193 492	1 347 447	1 599 632
Дистрибуција пензија / Distribution of pensions	4 849	4 524	3 207	2 985	3 025	2 954	2 983	3 060	3 339	3 711
Доприноси за здравствено осигурање пензионера / Contributions to pensioners' health insurance	9 275	9 559	9 611	9 733	10 301	10 853	11 425	11 900	13 447	15 997
Бруто плате радника / Gross wages of workers	12 543	13 286	13 127	13 152	13 232	13 073	14 106	14 173	16 086	17 693
Материјални трошкови стручне службе / Material expenses of referent service	3 403	3 863	4 476	3 940	5 515	4 884	3 609	3 996	3 928	4 115
Остали расходи ¹⁾ / Other expenditures ¹⁾	5 548	7 281	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Остали расходи односе се на расходе за камате на кредите. Од 01.01.2016. године, расходи за камате на кредите Фонда за пензијско и инвалидско осигурање евидентирају се на коду Министарства финансија.
 Other expenditures refer to expenditures on interest on loans. Since 1 January 2016, expenditures on interest on loans of the Pension and Disability Insurance Fund are recorded on the code of the Ministry of Finance.

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
 Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.5. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2023.
Pension right beneficiaries by sex – state as on 31 December 2023

	Укупно Total	Мушки Male	Женски Female
УКУПНО / TOTAL	282 500
Старосне пензије / Old-age pensions	175 616	106 903	68 713
Инвалидске пензије / Disability pensions	35 064	24 742	10 322
Породичне пензије / Survivors' pensions	71 820

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
 Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

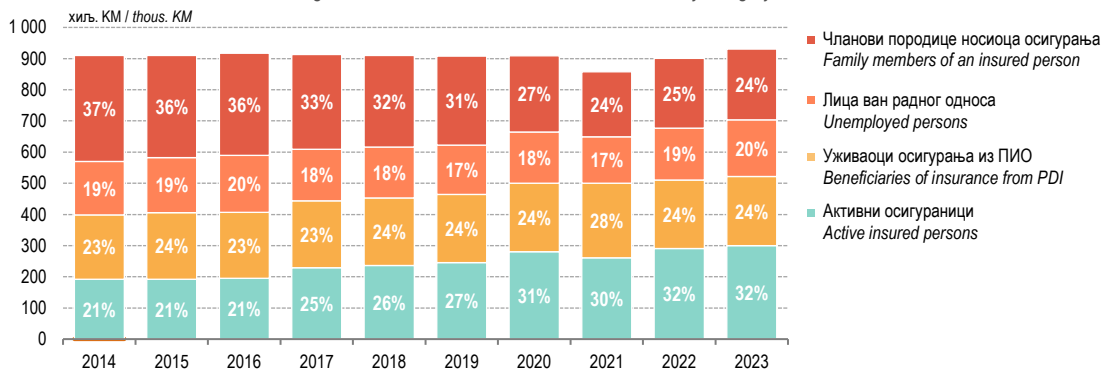
29.6. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2023.
New beneficiaries and beneficiaries whose right to pension was terminated during 2023

	Корисници који су први пут остварили право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries who realised the right to pension for the first time – total, during the year			Корисници којима је престало право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries whose right to pension was terminated – total, during the year		
	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, КМ average pension, KM	просјечан стаж average years of employment	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, КМ average pension, KM	просјечан број година коришћења права на пензију average number of years of utilizing the right to pension
Старосне пензије / Old-age pensions	13 115	476,46	30,82	6 130	505,17	16,64
Инвалидске пензије / Disability pensions	1 538	402,84	20,03	1 784	446,98	18,44
Породичне пензије / Survivors' pensions	3 604	351,44	28,40	3 570	408,66	17,34

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
 Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.1. Структура и годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама

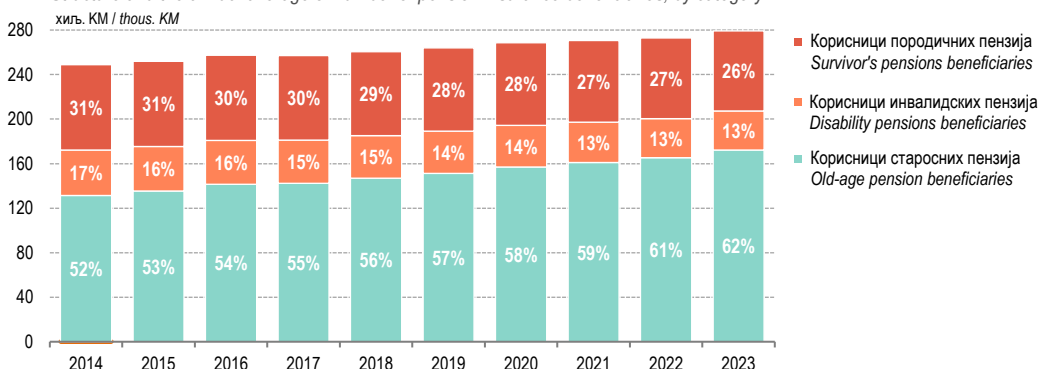
Structure and the annual average of number of health insurance beneficiaries, by category

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске / Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.2. Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама

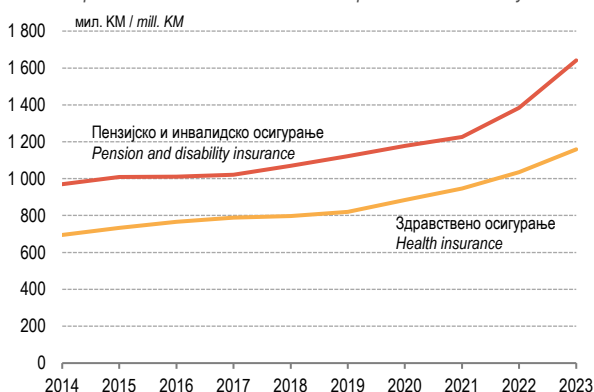
Structure and the annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске / Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања

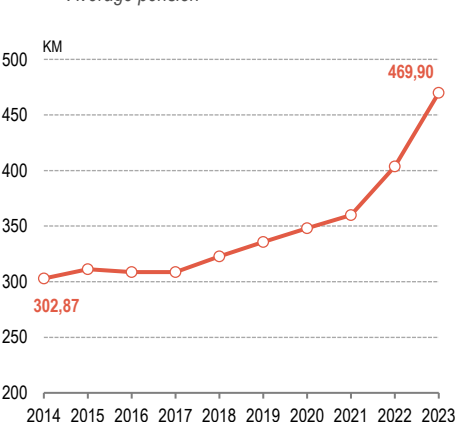
Expenditures of health insurance and pension and disability insurance

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska, Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.4. Просјечна пензија

Average pension

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska